

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE **HISTORIA DA MÚSICA II**
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLOS DECRETOS 163/2015 E 171/2016)
 CURSO 2020-21

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
DISCIPLINA: HISTORIA DA MÚSICA II											
ESPECIALIDADE:	Todas							ITINERARIOS:	Todos		
CARÁCTER:	Formación básica							TIPO DE CLASE:	Colectiva		
DEPARTAMENTO:	Musicoloxía							XEFE DE DPTO.:	Sergio Añón Lijó		
CURSOS	1º curso	2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	José Crisanto Gándara Eiroa		
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VI I	VII I	Horas de clase semanais:	2	
ECTS/CUAD.		3							Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS							EMAIL / TLF. /WEB		TITORÍA	
	José Crisanto Gándara Eiroa							xcgandara@edu.xunta.es		LUNS e MÉRCORES, 14:00 – 14:30 En caso de confinamiento/ cuarentena, solicitar cita	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRIPTOR	
Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical e ao seu contexto cultural e social.	
COÑECEMENTOS PREVIOS	
Os requiridos na proba de acceso ao grao superior e coñecementos do cuadrimestre anterior. Coñecementos básicos de xeografía, historia e historia da arte.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
A trama que conforman os contidos das disciplinas de formación básica constitúen esa base imprescindible que permite acadar unha comprensión completa do feito musical tanto no ámbito interpretativo, como no compositivo e no pedagóxico. No caso concreto da Historia da música, existe unha complementariedade obvia coas disciplinas de Historia dos instrumentos, Organoloxía, Música e culturas e Análise.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17.
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EC10, ED10, EI4, EP3.
Ver a lista e descrición de competencias nos decretos 163/2015 e 171/2016.	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Valorar a música como expresión xenuína e característica do ser humano tanto a nivel individual como no seu comportamento social.	T11, T16, T17. X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X26. EP3.

Promover unha reflexión crítica sobre o coñecemento histórico, as súas potencialidades e os seus límites.	T8, T11, T16, T17. X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.
Recoñecer e contextualizar histórica e esteticamente cada estilo musical en función das súas características, fundamentalmente a través da audición e a análise.	T2, T4, T8, T17. X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EI4, EP3.
Contextualizar a creación musical na sociedade na que aparece, e relacionala co resto de actividades artísticas contemporáneas.	T2, T4, T8, T17. X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.
Comprender a importancia da Idade Moderna e os feitos históricos que dan paso á Idade Contemporánea na conformación da sociedade occidental.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EI4, EP3.
Entender a relación entre os cambios operados nas sociedades europeas nos séculos XVII e XVIII e a súa influencia na actividade musical do período.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EI4, EP3.
Adquirir coñecementos xerais sobre os procesos de transmisión da música en xeral para aplicalos á música en Occidente en sentido particular.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.
Comprender e valorar a interese artística e social da música entre 1600 e 1815 e achegarse ás canles de investigación actuais sobre os conceptos musicais da época.	T1, T2, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.
Coñecer e entender as técnicas compositivas e as prácticas interpretativas nos diferentes xéneros musicais entre 1600 e 1815 como base da apreciación estética dos mesmos.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EI4, EP3.
Interpretar textos e outras fontes históricas para poñer a música destes períodos no seu contexto social e cultural.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

TEMA	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A transición ao século XVII: novos estilos e xéneros	1.1. A música a finais do século XVI e principios do XVII: a camerata fiorentina. 1.2. Antecedentes históricos da ópera. O estilo representativo. O estilo recitativo. As primeiras óperas: Peri e Monteverdi.	2
2. A primeira metade do século XVII	2.1. Xéneros vocais: Madrigal, Cantata, <i>Air de cour</i> , <i>Villancico</i> . 2.2. <i>Basso continuo</i> e acompañamento.	2
3. O teatro musical no século XVII	3.1. A música na corte de Luís XIV: Jean-Baptiste Lully. 3.3. Música teatral en España.	2
4. Música a finais do século XVII	4.1. A ópera en Italia a finais do século XVII: a aria <i>da capo</i> . 4.2. A transformación da sonata: Arcangelo Corelli.	2
5. A música na primeira metade do século XVIII	5.1. O concerto en Venecia: Antonio Vivaldi. 5.2. Johann Sebastian Bach: historiografía e fontes.	2

6. A música en Europa a mediados do século XVIII	6.1. A Ilustración. A función social da música. O concerto público. A conciencia de estilo e gusto. Estilo e forma: sonata, sinfonía e concerto. 6.2. Ópera seria, ópera bufa e <i>intermezzo</i> . Gluck e a reforma da ópera.	2
7. A música na segunda metade do século XVIII	7.1. O concepto de clásico e o establecemento do canon. Franz Joseph Haydn 7.3. Wolfgang Amadeus Mozart: historiografía e fontes.	2
8. A música nos inicios do século XIX	8.1. Revolución e cambios políticos. 8.2. Ludwig van Beethoven: historiografía e fontes.	2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS*	TOTAL HORAS
Lectura guiada e comentario de fontes	10	0	10
Comentario de audicións	8	0	8
Exposicións individuais e preparación das mesmas	4	4	8
Estudio individual	0	50	50
Actividades complementarias	4	4	8
Probas de avaliación:			
Realización das probas	4	0	4
Revisión das probas	2	0	2
TOTAL HORAS:	32	58	90

* En caso de imposibilidade de realizar docencia de xeito presencial, motivada polo peche do centro a causa da pandemia de COVID-19, as sesións articularánse mediante sesións online a través da plataforma Zoom, nos horarios correspondentes, e apoiadas pola Aula Virtual. No caso de alumnos aos que lles resulte imposible acudir ás clases presenciais polo mesmo motivo, se habilitarán medios para recibir a docencia en remoto.

6. AVALIACIÓN

6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA

6.1.1. AVALIACIÓN ORDINARIA CON AVALIACIÓN CONTINUA

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Probas de avaliación: Poderán incluír preguntas de diversa extensión e comentarios de fontes (audicións, partituras, imaxes ou textos).	-Asimilación dos contidos. -Uso correcto dos conceptos e terminoloxía estudados. -Coñecemento e identificación do repertorio proposto e as súas características. -Capacidade de concreción e síntese. -Capacidade para relacionar ideas e conceptos. -Capacidade para relacionar contidos de forma diacrónica e sincrónica. -Claridade e orde na exposición das ideas. -Adecuación do rexistro lingüístico. -Corrección gramatical e ortográfica.	T2, T3, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.	90%

Actividades complementarias de avaliación: -Exercicios de pescuda e emprego de información. -Recensións de lecturas ou audiovisuais. -Exposicións. -Comentarios ás lecturas base, traballos expostos e propostas de reflexión e debate.	-Tódolos criterios anteriores. -Participación construtiva. -Capacidade para traballar en grupo. -Claridade e orde na exposición oral. -Emprego das TIC e adecuadas ferramentas comunicativas verbais e non verbais na exposición oral. -Axeitada referencia ás fontes empregadas.	T2, T3, T4, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.	10%
--	--	--	-----

OBSERVACIÓNS

En caso de imposibilidade de realizar probas de xeito presencial, motivada polo peche do centro a causa da pandemia de COVID-19, a avaliación ordinaria rexirase polas seguintes probas:

Entrega de catro ensaios, con formato, criterios de edición e contidos propostos polo profesor a partir dos contidos da programación. O cálculo da nota final sairá da media aritmética da puntuación obtida nos ensaios a razón dun 25% cada un deles. O documento explicativo coas directrices a desenvolver para cada un destes traballos, e máis o prazo de entrega, será marcado en canto se den as circunstancias que motiven a suspensión da docencia presencial.

- Os alumnos que superen as 4 faltas de asistencia permitidas perderán o dereito á avaliación continua (ver avaliación alternativa).
- Incorrer en plaxio (non facer a adecuada referencia ás fontes empregadas) nalgunha actividade ou o emprego de calquera fonte ou ferramenta non permitida nunha proba implica unha cualificación global de 0 na disciplina.
- Poderanse conceder matrículas de honra ao 5% do alumnado coas mellores cualificacións, sempre que acaden como mínimo un 9.

6.1.2. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA) (Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre establecidas no centro polo consello escolar)

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Probas de avaliación: Catro exames parciais correspondentes a cada par de temas dos contidos da programación, que poderán incluír preguntas de diversa extensión, multiresposta, e comentarios de fontes (audicións, imaxes, partituras ou textos). Cada un deles representará o 25% da nota final da materia.	-Asimilación dos contidos. -Uso correcto dos conceptos e terminoloxía estudados. -Coñecemento e identificación do repertorio proposto e as súas características. -Capacidade de concreción e síntese. -Capacidade para relacionar ideas e conceptos. -Capacidade para relacionar contidos de forma diacrónica e sincrónica. -Claridade e orde na exposición das ideas. -Adecuación do rexistro lingüístico. -Corrección gramatical e ortográfica.	T2, T3, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.	100%

OBSERVACIÓNS

- Os alumnos que superen as 4 faltas de asistencia permitidas terán dereito a se presentar a un exame final na data fixada polo centro dentro do calendario de exames da convocatoria ordinaria (xaneiro). Neste exame non se terán en conta posibles reducións de materia ou calquera outra consideración feita durante as clases.
- O emprego de calquera fonte ou ferramenta non permitida no exame implica unha cualificación global de 0 na disciplina.

6.1.3. ADIANTO DE CONVOCATORIA

Nos casos contemplados a tal efecto, e se a directiva do centro así o entende, os alumnos poderán adiantar a convocatoria ordinaria a finais de novembro, o que implica a súa avaliación segundo o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto. A data do exame será fixado e comunicado ao alumno unha vez aprobada a súa solicitude.

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Os alumnos que non superen a convocatoria ordinaria contan cunha convocatoria extraordinaria que o centro fixará dentro da primeira semana do calendario de exames (terceira semana de xuño). A súa avaliación seguirá o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto.

En caso de imposibilidade de realizar probas de xeito presencial, motivada polo peche do centro a causa da pandemia de COVID-19, a avaliación ordinaria rexirase polas seguintes probas:

Entrega de catro ensaios, con formato, criterios de edición e contidos propostos polo profesor a partir dos contidos da programación. O cálculo da nota final sairá da media aritmética da puntuación obtida nos ensaios a razón dun 25% cada un deles. O documento explicativo coas directrices a desenvolver para cada un destes traballos, e máis o prazo de entrega, será marcado en canto se den as circunstancias que motiven a suspensión da docencia presencial.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Dificultades graves de visión	Reserva de asento na primeira fila, escritura ampla no encerado, deletreado de termos, especial atención para a resolución de dúbidas e posible adaptación das actividades de avaliación de ser preciso.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

TEXTO BASE

Burkholder, J. Peter, Donald J. Grout e Claude V. Palisca. *Historia de la música occidental*. 9ª ed. Madrid: Alianza, 2019.

OUTROS

Bianconi, Lorenzo. *Storia della Musica, vol. 5: Il Seicento*. 2ª ed. Turín: Edizioni di Torino, 1991.

Buelow, George J. *A History of Baroque Music*. Bloomington: Indiana University Press, 2004.

Carreira, Xoán M. "Corelli en Galicia: el Libro de Órgano da Catedral de Tui". <https://www.mundoclasico.com/articulo/33840/Corelli-en-Galicia-el-Libro-de-Órgano-da-Catedral-de-Tui?fbclid=IwAR31ylCsCanw11FYeFdcAg6lu6XJ55LaOU7m9SDZp01585jNERyEmTGxms>

Carreras, Juan J. (ed.). *Historia de la música en España e Hispanoamérica, vol. 5. La música en España en el siglo XIX*. Madrid: FCE, 2018.

Cook, Nicholas. *Music as creative practice*. Oxford: OUP, 2018.

Downs, Philip G. *Antología de la música clásica*. Madrid: Akal, 2006.

Downs, Philip G. *La música clásica*. Madrid: Akal, 1998.

Gándara, Xosé Crisanto. "El acompañamiento con el violón y el contrabajo en la música de los siglos XVII y XVIII". En *Campos Interdisciplinares de la Musicología: V Congreso de la Sociedad Española de Musicología*. vol. I, 659-681. Madrid: Sociedad Española de Musicología, 2001.

———. "«Quatro Minuetes avulsos, e hñas poucas de contradanças»: recepción y circulación de danzas francesas en el Norte de Portugal a principios del s. XVIII". *Forum: Conselho Cultural da Universidade do Minho - Arquivo Distrital de Braga* 33 (2003): 83-102.

———. *Contexto y edición filológica y musical del manuscrito M-471 del Arquivo Distrital de Braga*. Tese de Doutoramento, Universidade da Coruña, 19 de xuño de 2009.

———. "Sonatas italianas en archivos ibéricos: el caso del manuscrito MM 63 de Coimbra". En Miguel Ángel Marín e Mârius Bernadó. *Instrumental music in late eighteenth-century Spain*. Kassel: Reichenberger, 2014, 47-68.

———. "«both earnest and ironical»: la recepción de 'La Novena'". <https://www.mundoclasico.com/articulo/33455/both-earnest-and-ironical-la-recepcion-de-La-Novena>

Keefe, Simon P., ed. *The Cambridge History of Eighteenth-Century Music*. Cambridge: Cambridge University Press, 2011.

Lawson, Colin, e Robin Stowell, eds. *The Cambridge History of Musical Performance*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

Leza, José Máximo, ed. *Historia de la música en España e Hispanoamérica, vol. 4, La música en el siglo XVIII*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 2014.

Ludwig van Beethoven. *Sinfonía No. 9 op. 125. Bärenreiter Faksimile*. Kassel: Bärenreiter, 2019.

Samson, Jim (ed.). *The Cambridge History of Nineteenth Century Music*. Cambridge: CUP, 2001.

Thorau, Christian, e Hansjakob Ziemer. *The Oxford Handbook of Music Listening in the 19th and 20th Centuries*. Oxford: OUP, 2019.

Torrente, Álvaro, ed. *Historia de la música en España e Hispanoamérica, vol. 3, La música en el siglo XVII*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 2016.

RECURSOS MATERIAIS

-Ordenador con conexión a internet, canón de vídeo e encerado electrónico para a proxección dos contidos audiovisuais.

-Reprodutor de audio e vídeo multi-formato.

-Fondos bibliográficos básicos para a consulta na aula: dicionarios e manuais de referencia.

-Material didáctico: gravacións, partituras, recursos audiovisuais...